

AMMATILLISET AJASSA!

Arvoisa kansanedustaja

Ammatilliset ajassa -kirjeessämme haluamme viestiä edustamiamme koulutusaloja koskettavista ajankohtaisista aiheista. OAO ry on osa OAJ:tä ja edustamme yli 15 000 ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulun, taiteen perusopetukset ja vapaan sivistystyön opettajaa sekä tutkijaa.

Ammatillinen koulutus tarvitsee suunnanmuutoksen kohdatakseen oppivelvollisten tarpeet

Ammatillisen koulutuksen perustehtävä on vaativa: sen tulee tukea opiskelijoiden kasvua tasapainoisiksi yhteiskunnan jäseniksi, antaa perusvalmiudet työelämään ja tarjota edellytykset jatko-opintoihin. Opettajan näkökulmasta tämä edellyttää koulutusjärjestelmältä kykyä vastata opiskelijoiden hyvin erilaisiin tarpeisiin.

Osaamisperusteisuus

Ammatillinen koulutus rakentuu osaamisperusteisuudelle, mutta erityisesti oppivelvollisten kohdalla on syytä arvioida kriittisesti, mitä tällä mallilla on saavutettu. Osaamisperusteisuus ei voi korvata oppimisen perustotuuksia: tietojen ja taitojen kehittyminen vaatii opetusta, harjoittelua ja riittävästi aikaa. Ammattitaito syntyy vasta tiedon, taidon, arvojen ja asenteiden yhdistymisestä käytännön toiminnaksi työssä. Ammattitaito tuo todellista lisäarvoa.

Opetuksen rooli ja resurssit

Ammatillisen koulutuksen vahvuus on tekemällä oppiminen, mutta sitä on täydennettävä geneerisillä taidoilla, vahvalla tiedollisella perustalla ja oppimaan oppimisen taidoilla. Näiden merkitys korostuu jatko-opinnoissa ja muuttuvassa työelämässä.

Opettajien arki on kuitenkin nykyisin hyvin kuormittavaa:

- resurssit ovat niukat
- opiskelijoiden tuen tarpeet vaihtelevat suuresti
- monet opiskelijat tarvitsevat tehostettua ohjausta, moniammatillista yhteistyötä ja monialaisia palveluja

Lähiopetus on jo vuodesta 2012 lähtien vähentynyt merkittävästi, mikä näkyy oppimistuloksissa. Opiskelijat pysyisivät paremmin mukana, jos lähiopetusta olisi enemmän. OAJ on esittänyt lähiopetuksen lisäämistä minimissään 18 h/osp. Lähiopetus on parasta oppimisen tukea.

Nuoren etu ensisijaiseksi

Kenen etu laitetaan ensisijalle työelämän odotukset, koulutuksen tavoitteet, koulutuksen järjestäjän taloudelliset paineet vai opiskelijoiden tarpeet? Lainsäädäntö velvoittaa huomioidaan alle 18-vuotiaiden kohdalla ensisijaisesti lapsen edun.

Tämä edellyttää, että opettajille annetaan realistiset mahdollisuudet tehdä työnsä hyvin. Laadukas opetus, riittävä lähiopetus, oppimisen tuki ja arviointi, riittävä ohjaus työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa sekä eheät oppimispolut ovat keskeisiä, jotta nuoret voivat kasvaa ammattitaitoisiksi osaajiksi ja yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi.

Arvoisa kansanedustaja,

Ammatillisen koulutuksen nykytila edellyttää selkeää suunnanmuutosta, johon poliittisilla päätöksillä on merkittävä vaikutus. Koulutuksen vahvistaminen on välttämätöntä nuorten tulevaisuuden ja työelämän osaamistarpeiden turvaamiseksi.

Ammatillisen koulutuksen laatua on syytä parantaa, jotta ala voi toimia kestävässä ja tulevaisuuteen suuntautuvana koulutusväylänä. Tavoitteena pitää olla, että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalle kehittyy nykyistä vahvempi ja arvostetumpi osaamisen työelämään sekä jatko-opintoihin.

Ammatillisin terveisin, hallituksen puolesta

Lauri Hietalahti
puheenjohtaja
p. 0503286131
lauri.hietalahti@tuni.fi

Jaana Antila
varapuheenjohtaja
p. 0444557722
jaana.antila@winnova.fi

Riittävä lähiopetus on oltava arjen perusta

Ammatillinen koulutus tarvitsee nyt ratkaisuja, jotka vahvistavat oppimista, tukevat opiskelijoita ja antavat opettajille todelliset mahdollisuudet tehdä työnsä hyvin. Kolme käytännön toivetta tulevaisuuden kehittämiseen ovat:

1 Lähiopetuksesta ja kokonaisista opiskelupäivistä arjen perusta- ei poikkeus

Riittävä lähiopetus ehkäisee oppimisen ongelmia, vahvistaa opiskelijoiden sitoutumista ja tukee erityisesti oppivelvollisten edistymistä.

2 Jokaisella opiskelijalla on oltava kelpoinen ja osaava opettaja – ja opettajalla aikaa opettaa, kohdata ja tukea.

Laadukas opetus ja riittävä ajankäyttö ovat oppimisen keskeisiä edellytyksiä. Nykyinen tuloksellisuuteen painottuva rahoitusmalli ei saa ohjata koulutuksen järjestäjiä lyhytnäköiseen lähiopetuksen vähentämiseen ja koulutusajan lyhentämiseen.

3 Resurssit ohjattava lähiopetukseen – sillä syntyvät parhaat oppimistulokset ja aito ammattitaito.

Tehokas resurssien kohdentaminen mahdollistaa paremman opetuksen ja oppimisen, sujuvat oppimispolut ja ammattitaidon kehittymisen.

